

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. D.**, zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. OAM-77/LE-VL17-VL14-PS-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 9. 2020, č. j. 20 Az 11/2020-21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny. Na území České republiky pobýval bez platného oprávnění k pobytu a navíc při vstupu na území porušil ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 17. 7. 2020, jímž byl zakázán občanům třetích zemí neuvedených na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu onemocnění COVID-19 (v rozhodné době mj. občanům Ukrajiny) vstup na území České republiky. Dne 24. 7. 2020 byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Rozhodnutím z téhož dne bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba dvou let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Dne 31. 7. 2020 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný zajistil

žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a stanovil dobu trvání zajištění do 18. 11. 2020.

[2] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Rozhodná právní otázka spočívala v posouzení, zda žalovaný dostatečně posoudil nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Krajský soud konstatoval, že žalovaný nepochybil, pokud ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření. Žalovaný se přitom zabýval celkovou pobytovou historií žalobce a dospěl k důvodnému závěru, že pro užití zvláštních opatření nebyly splněny předpoklady.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil možnost užití zvláštních opatření. Důvody pro zajištění a důvody svědčící o nemožnosti uložení zvláštních opatření se z větší části shodovaly, což podle stěžovatele svědčí o absenci řádného a individuálního posouzení závažnosti jeho jednání. Nepopírá, že žádost o mezinárodní ochranu podal až v reakci na zajištění. Ze samotného porušení opatření Ministerstva zdravotnictví ovšem nelze dovozovat nemožnost postupu podle § 47 odst. 1 zákona o azylu. Takový postup bez dalšího neodůvodňuje ani fakt, že stěžovatel na území České republiky pobýval neoprávněně a o mezinárodní ochranu požádal až v reakci na zajištění za účelem správního vyhoštění.

[4] Stěžovatel dále odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se podmínek užití § 47 zákona o azylu, neboť žalovaný podle něj nedostatečně zohlednil judikaturou dovozená kritéria. Stěžovatelovo protiprávní jednání bylo nedbalostní; neporušil žádné správní či trestní rozhodnutí a ani zjevně nenarušil veřejný pořádek. V jeho případě proto nebyl dán důvod se domnívat, že by zvláštní opatření nerespektoval.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nadále trvá na svém hodnocení, v němž zohlednil vše, co mu bylo o stěžovatelově situaci známo.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[7] Ačkoliv je v tomto řízení předmětem přezkumu rozhodnutí žalovaného vydané podle zákona o azylu, nejedná se s ohledem na závěry rozšířeného senátu v usnesení ze dne 21. 1. 2015, č. j. 9 Azs 66/2014-69, č. 3181/2015 Sb. NSS, o rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, u něhož by kasační soud nejprve zkoumal přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele posoudil meritorně.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykačského rozkazu*

ke trestnímu stíhání nebo ke výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“

[10] Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*“

[11] Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“

[12] Stěžovatel byl v době, kdy žalovaný rozhodoval o jeho zajištění podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, zajištěn a umístěn v zařízení pro zajištění cizinců podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, neboť se v České republice nacházel bez platného oprávnění k pobytu, porušil ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví a bylo mu uloženo správní vyhoštění. K „přezajištění“ stěžovatele podle zákona o azylu došlo v důsledku toho, že stěžovatel po uložení správního vyhoštění požádal o udělení mezinárodní ochrany. Svou žádost stěžovatel odůvodnil dluhy a problémy se soukromými osobami souvisejícími s podnikáním.

[13] Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že pokud jsou splněny všechny podmínky pro užití důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření, která jsou zamýšlena jako mírnější alternativa. Při posouzení jejich účinnosti proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).

[14] Přestože v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu nelze možnost uložení zvláštních opatření paušálně vyloučit, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy proto bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38).

[15] Za nesprávný postup žalovaného pak nelze považovat to, že zčásti ztotožní důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018-32).

[16] Krajský soud při posuzování žaloby stěžovatele správně vycházel z výše uvedených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. S jeho závěrem, že žalovaný správně přistoupil k zajištění stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, se kasační soud ztotožnil. K závěru o nutnosti zajištění stěžovatele a neúčinnosti zvláštních opatření žalovaného vedla stěžovatelova účelová žádost o azyl, nerespektování opatření Ministerstva zdravotnictví a skutečnost, že stěžovatel se na území České republiky vědomě pohyboval bez oprávnění k pobytu; následně mu bylo uloženo správní vyhoštění, na jehož realizaci stěžovatel čekal. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené jsou logické a srozumitelné.

[17] K námitce stěžovatele, že jeho jednání bylo pouze nedbalostní a nenarušovalo veřejný pořádek, kasační soud uvádí, že tyto aspekty nebyly pro jeho zajištění podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu klíčové. Pro zajištění žadatele o azyl podle uvedeného ustanovení je třeba, aby žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců, a dále musejí být oprávněné důvody se domnívat, že cílem žádosti bylo vyhnout se správnímu vyhoštění, ačkoliv mohla být podána již dříve. Stěžovatel byl v době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany zajištěn, žádost podal pod hrozbou realizace správního vyhoštění, ačkoliv měl možnost tak učinit již dříve. Žalovaný proto nepochybil, pokud stěžovatele zajistil. Tímto závěrem Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá vlastní posouzení žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[19] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu